

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/1734/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Gfv.VI.30.308/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője (dr. Dobos István ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszt nyújtott be az Alkotmánybírósághoz, amelyben a Kúria Gfv.VI.30.308/2024/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását, és a Fővárosi Törvényszék 6.G.41.546/2020/173. számú részítéletére és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.106/2024/11/II. számú részítéletére kiterjedő hatállyal történő megsemmisítését kérte. Álláspontja szerint a sérelmezett bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege a következőképpen foglalható össze.
- [3] 2.1. Az előzményi per felperese mint vállalkozó (a továbbiakban: felperes vagy vállalkozó) és az indítványozó mint megrendelő (tulajdonos) között 2018. február 7. napján vállalkozási szerződés jött létre egy épület felújítási munkálatainak elvégzésére. A szerződésben többek között megállapodtak arról, hogy csak a felsorolt kivételek tekinthetők előre nem látható többletmunkának vagy pótmunkának, és csak az ilyen tételek módosíthatják a szerződéses árat. A felek 2021. január 27-én jegyzőkönyvet vettek fel a műszaki átadás-átvételi eljárás lezárásáról; a jegyzőkönyv szerint ezen a napon a vállalkozó az indítványozó birtokába adta az épületeket.

- [4] A felek között elszámolási vita keletkezett, mivel a vállalkozó a szerződés keretében olyan munkákat is elvégzett, amelyeket az indítványozó nem rendelt meg pótmunkaként, azonban a műszaki átadás-átvétel részét képezték. A vállalkozó ezért felkérte a Teljesítésigazolási Szakértői Szervet (a továbbiakban: szakértői szerv), mely az általa készített két szakvéleményben összesen 115 032 556 forint erejéig fogadta el a vállalkozó pótmunka címén előterjesztett igényét.
- [5] 2.2. A szakvélemények alapján a vállalkozó pert indított az indítványozó ellen az építmények tervezésével és kivitelezésével kapcsolatos egyes viták rendezésében közreműködő szervezetről, és egyes törvényeknek az építésügyi láncartozások megakadályozásával, valamint a késedelmes fizetésekkel összefüggő módosításáról szóló 2013. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: TSZSZ tv.) szabályai szerint.
- [6] A felperes keresetében pótmunka ellenértéke címen 99 268 557 forint és járulékai, a többletmunkával kapcsolatban felmerült költség megtérítése címen 15 763 999 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az indítványozót mint alperest. A keresetét másodlagosan a többletmunkával kapcsolatban felmerült, a szerződés megkötésekor előre nem látható költség, harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás megtérítésének jogcímére alapította. Negyedlegesen az indítványozó 1 500 000 forintban történő marasztalását kérte szerződésszegéssel okozott kár jogcímén.
- [7] Az indítványozó ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Egyebek mellett arra hivatkozott, hogy a szakvélemények nem vehetők figyelembe bizonyítékként, mert nem felelnek meg a jogszabályi rendelkezéseknek.
- [8] A Fővárosi Törvényszék mint elsőfokú bíróság 6.G.41.546/2020/173. számú részítéletében kötelezte az indítványozót 115 032 556 forint tőke és járulékai megfizetésére. Megállapította, hogy a pótmunka címén érvényesített követelések vonatkozásában a kötelező alakiságok mellőzésével történő szerződésmódosítás megvalósult, az annak megfelelő tényleges állapot létrejött, ugyanis a jegyzőkönyv tanúsága szerint az indítványozó az elvégzett munkát átvette, ezért az eredeti műszaki tartalmon felüli munka ellenértékét a vállalkozó számára meg kell fizetnie. A szakértői szerv által pótmunkaként meghatározott munkák tekintetében a két szakvéleményt aggálytalannak találta és az ítélezése alapjául fogadta el. Hangsúlyozta, hogy a szakértői szerv az elvégzett munkát kizárólag műszaki szempontból vizsgálta. Három munkát tekintetében azonban a felek egyező előadására tekintettel eltért a szakvéleménytől, és olyan többletmunkának minősítette azokat, melyeknek költsége a szerződés megkötésekor nem volt előre látható.

- [9] A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 14.Gf.40.106/2024/11/II. számú részítéletével az elsőfokú bíróság részítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdésére és 386. § (4) bekezdésére figyelemmel, helyes indokaira utalással helybenhagyta. A másodfokú bíróság az elsőfokú bírósággal egyezően úgy ítélte meg, hogy a szakértőnek azt kellett vizsgálni, hogy mi volt a vállalkozó által megvalósítani vállalt munkák köre, a kivitelezés műszaki tartalma, melyeket a szerződés, az engedélyezési dokumentáció, a kivitelezési dokumentáció és a költségvetési kiírások alapján kétségtelenül meg lehetett határozni.
- [10] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy a TSZSZ tv. 6. § (2) bekezdése értelmében a szakvélemény csak annyiban irányadó, amennyiben a felperes által pótmunkaként megjelölt munkák vonatkozásában rögzíti, hogy azok a perbeli szerződés műszaki tartalmának részét képezi-e vagy sem. A perbeli szakvélemények ebben a körben voltak értékelhetőek, és annak bizonyítására szolgálhattak, hogy a kereset tárgyát képező munkálatok a szerződés műszaki tartalmát meghaladják-e. Kiemelte, hogy a kereset tárgyát képező munkák jogi minősítését ezt követően már az elsőfokú bíróság végezte el. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a felek közötti szerződésmódosítás létrejött és érvényes, az indítványozó az eredetileg célul tűzött eredményt módosítva rendelt meg további munkákat, és a megrendelésének megfelelő tényleges állapot alakult ki.
- [11] A jogerős részítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet és felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet terjesztett elő, utóbbit a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjaira alapozva.
- [12] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjával összefüggésben kifejtette, hogy az ügyben eljáró bíróságok téves jogi következtetésre jutottak, amikor a szakértői szerv azon állítását, miszerint egy munka többletmunka vagy pótmunka, nem minősítették jogi szempontú értékelésnek és emiatt jogszabálysértőnek. Hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.029/2019/5/II. számú jogerős határozatára, mely álláspontja szerint ennek az ellenkezőjét mondja ki, ebből következően nincs egységes gyakorlat e kérdés tekintetében. A hivatkozott határozat szerint az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.) 47. § (6) bekezdése alapján jogkérdésben nem lehet állást foglalni, így abban sem, hogy az elvégzett munkák pótmunkának minősülnek-e.
- [13] A Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja körében előadta, hogy a Kúriának abban a kérdésben kell állást foglalnia, hogy a szakvéleményekben foglalt többletmunka, illetve pótmunka megállapítások sértik-e a TSZSZ tv. 6. § (2) bekezdésében és a

Szaktv. 47. § (6) bekezdésében foglaltakat akkor, amikor jogkérdésben foglalnak állást.

- [14] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjával és *b)* pontjával összefüggésben azt is előadta, hogy a megjelölt jogkérdésben nincs egységes joggyakorlat, ezért szükséges lenne a Kúria állásfoglalása az egységes joggyakorlat létrejötte céljából.
- [15] A Kúria Gfv.VI.30.308/2024/2. számú végzésével a felülvizsgálatot megtagadta.
- [16] Végzésének indokolásában mindenekelőtt rámutatott, hogy vagyoni jogi perben nincs helye felülvizsgálatnak, ha az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben. A Kúria ezért megállapította, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indoklásra utalással hagyta helyben, így a Pp. 409. § (1) bekezdése és 410. § (1) bekezdése alapján az indítványozónak felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet kellett előterjesztenie.
- [17] A Kúria a felülvizsgálat engedélyezése körében összességében megállapította, hogy a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján nem teljesültek a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjában és *b)* pontjában foglaltak.
- [18] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának első fordulata a joggyakorlat egységének biztosítása érdekében teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését. Ezen feltétel vizsgálata körében a Kúria rámutatott, hogy a jelen eljárásban született jogerős részítélet és a Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.029/2019/5/II. számú határozata a megjelölt jogkérdésben nem tér el egymástól, továbbá mindkét határozat egységes abban, hogy a szakvélemény csak műszaki kérdésben foglalhat állást. A jogerős ítélet indokolásából egyértelműen megállapítható, hogy a másodfokú bíróság nem a szakvélemény szóhasználatának (pótmunka), hanem a szakvéleményben az arról adott műszaki szempontú értékelésnek tulajdonított jelentőséget, azaz annak, hogy a kereset tárgyát képező munkálatok a szerződés műszaki tartalmát meghaladták-e. A bíróság jogi szempontú értékelése egyértelműen kitűnik már abból is, hogy sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem fogadta el maradéktalanul a szakértői szerv minősítését az egyes munkák jellegéről, és három munka tekintetében a szakvéleménytől eltérően minősítették azokat többletmunkának.
- [19] A Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának második fordulata abban az esetben teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében indokolt, ugyanakkor az indítványozó nem állított egységes, de fenn nem tartható gyakorlatot. Az indítványozó kérelmében foglaltakra tekintettel a Kúria rámutatott továbbá, hogy felülvizsgálat engedélyezésének megalapozására nem lehet alkalmas a Pp. 409. § (2) bekezdés *a)* pontjának mindkét fordulatára történő

hivatkozás, ugyanis nem lehet egy jogkérdés kapcsán a joggyakorlat egyszerre széttartó, illetve egységes.

- [20] Végül a Kúria nem találta engedélyezhetőnek a felülvizsgálatot a Pp. 409. § (2) bekezdés *b)* pontja alapján sem, mert nem merült fel az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálatának indokoltsága a felvetett jogkérdés különleges súlya, illetve társadalmi jelentősége okán.
- [21] 2.3. Az indítványozó ezt követően nyújtotta be az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti alkotmányjogi panaszát, melyet – a hiánypótlásra történő felhívást követően – kiegészített.
- [22] Az indítványozó álláspontja szerint sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése], mert az eljáró bíróságok nem az Alaptörvény 28. cikke szerint értelmezték az irányadó jogszabályokat [a TSZSZ tv. 6. § (2) bekezdésében és a Szaktv. 47. § (6) bekezdésében foglaltakat]. Nézete szerint a szakértői szerv állásfoglalása ellentmondásos, nem megfelelő fordítással ellátott vállalkozási szerződésen alapul, valamint a szakértői szerv a jogszabályi felhatalmazás kereteit túllépve jogkérdésben foglalt állást, amikor megállapította, hogy mi minősül pótmunkának illetve többletmunkának. A Fővárosi Ítéltábla 3.Pf.21.029/2019/5/II. számú jogerős eseti döntését idézve hangsúlyozza, hogy a szakértői szerv kizárólag abban a kérdésben foglalhat állást, hogy az elvégzett munkák a perbeli szerződés műszaki tartalmának részét képezik-e. Sérelmezi, hogy az eljáró bíróságok elmulasztották a vállalkozó által a szerződésben vállaltakon felül elvégzett munkák jogi minősítését a szerződésben foglalt speciális rendelkezések tükrében, és a vonatkozó jogszabályok hibás értelmezésével elfogadták a jogszabálysértő szakvélemények megállapításait a pótmunkák vonatkozásában.
- [23] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett vizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e. A befogadás visszautasítása esetén a tanács rövidített indokolással ellátott végzést hoz, amelyben megjelöli a visszautasítás indokát.
- [24] 3.1. Az Abtv. 27. §-a szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d)* pontja alapján az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.

- [25] Az indítványozó alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik és érintettsége fennáll, mivel a bírósági eljárásban fél volt, és saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztette elő alkotmányjogi panaszát. Az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőt – a Kúria Gfv.VI.30.308/2024/2. számú végzése kézbesítésének időpontját figyelembe véve – megtartotta. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, és a jogi képviselője a meghatalmazását csatolta.
- [26] 3.2. A Kúria a felülvizsgálatot megtagadta. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint a Kúria olyan döntése, amelyben megállapítja, hogy felülvizsgálati eljárásra nincs lehetőség, az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti, a bírósági eljárást befejező egyéb döntés, ezért alkotmányjogi panasszal támadható. A jelen ügyben tehát a Kúria végzésével szemben helye volt alkotmányjogi panasz előterjesztésének {lásd: 3480/2023. (XI.7.) AB végzés, Indokolás [35]}. Ugyanakkor mivel a Kúria a támadott végzését mérlegelési jogkörben hozta, ezért az Ügyrend 32. § (5) bekezdése alapján az alapügyben hozott bírói döntésre is kiterjedt az Alkotmánybíróság vizsgálata {lásd: 3095/2024. (II. 29.) AB végzés, Indokolás [33]–[35], 3088/2025. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [27] 3.3. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti alkotmányjogi panasz az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának megsértése esetén nyújtható be. Az indítványozó a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény 28. cikkével összefüggésben is állította. Az indítványozó ugyanakkor a bírói jogértelmezés hibáját nem közvetlenül az Alaptörvény 28. cikkére alapítottnan, hanem a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal kapcsolatban állította. Jóllehet az Alaptörvény 28. cikke önmagában nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak {3146/2013. (VII. 16.) AB végzés, Indokolás [39]}, de arra tekintettel, hogy az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben hivatkozott az Alaptörvény 28. cikkének sérelmére, az Alkotmánybíróság az indítványban foglaltakat a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog állított sérelme körében értékelte [lásd hasonlóan: 3253/2025. (VII. 30.) AB végzés, Indokolás [23]}.
- [28] 3.4. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)–f)* pontjaiban előírt feltételeinek. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvény megsérteni vélt

rendelkezését, illetve a sérelmezett bírói döntéseket, indokolja azok Alaptörvénybe ütközését, és kifejezetten kéri azok megsemmisítését.

- [29] 4. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [30] Az Alkotmánybíróság következetes, az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésére visszavezethető gyakorlata szerint az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírósági határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogorvoslat nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna {lásd: 3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Az Alkotmánybíróság gyakorlata abban is következetes, hogy a tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, illetve a jogszabályok értelmezése a bíróságok hatáskörébe tartozó feladat, melyet az Alkotmánybíróság nem vonhat magához, csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ellenkező esetben egyfajta „szuperbíróságként”, a meglévők melletti újabb hagyományos jogorvoslati fórumként járna el {3291/2022. (VI. 10.) AB végzés, Indokolás [22]}.
- [31] Az alkotmányjogi panasz lényege szerint az indítványozó nem értett egyet a szakértői szerv – nézete szerint a TSZSZ tv. 6. § (2) bekezdésében és a Szaktv. 47. § (6) bekezdésében foglaltak megsértésével készült – szakvéleményeivel, és azzal, hogy azokat a bíróság a perben bizonyítékként figyelembe vette, továbbá a szakvélemények alapján helyt adott a felperes díjigényének. Az indítványozó ugyan megjelölte az Alaptörvény sérülni vélt cikkét [XXVIII. cikk (1) bekezdését], és alkotmánybírósági határozatokból is idézett, tartalmilag azonban valamennyi okfejtése a számára kedvezőtlen szakértői vélemények és bírói döntések kritizálására, a bíróság jogértelmezésének cáfolatára irányult, és lényegében a peres eljárásban felhozott érveit ismételte meg.
- [32] Az Alkotmánybíróság jelen esetben megállapította, hogy az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét alapvetően olyan vélt törvénysértések miatt állítja, melyek szakjogi-törvényességi kérdések, és melyek vizsgálata az Alkotmánybíróság hatáskörén kívül esik.

- [33] Az Alkotmánybíróság utal arra, hogy gyakorlata szerint nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [34] Az Alkotmánybíróság jelen esetben is hangsúlyozza, hogy „[ö]nmagában az a tény, hogy az indítványozó valamely kérdésben nem osztja az ügyben eljáró hatóságok, illetőleg bíróságok jogi álláspontját, még nem veti fel a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét, függetlenül az indítványozó érveinek helytállóságától vagy azok esetleges helytelenségétől” {lásd: 3332/2022. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [34]}.
- [35] A fentiek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem tartalmaz olyan indokot, amely alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vetne fel, vagy bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét támasztaná alá, s a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [36] 5. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdéseiben foglaltakra is visszautasította.

Budapest, 2026. február 11.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró